



Títol Agricultura Ecològica

Any acadèmic 2024-25

Professorat	Maria del Mar Leza Salord Jaume Vadell Adrover
Departament	Biologia
Despatx	Mar Leza (n.30, 1r. pis Edifici Guillem Colom) Jaume Vadell (n.2, 2n. pis ala dreta Edifici Guillem Colom)
Edifici	Guillem Colom Casanovas
Telèfon	Mar Leza. 971173155 Jaume Vadell 971173167
Correu electrònic	mar.leza@uib.es / jaume.vadell@uib.es
Tutories	Concertar per correu electrònic o a través d'Aula digital.

Resum:

A partir de l'agricultura ecològica com a referència, es tractaran els aspectes més rellevants en la producció agrària: les tècniques de cultiu, els cultius híbrids i transgènics, les varietats locals, els fertilitzants, el control de plagues i la qualitat dels aliments són alguns dels temes a desenvolupar.

La formació teòrica serà completada amb classes pràctiques de laboratori i de camp.

Durada:

20 hores.

Llengua vehicular:

Mar Leza: català/castellà

Jaume Vadell: català



Objectius:

1. Oferir una formació bàsica per poder interpretar els processos característics de l'agricultura i la ramaderia.
2. Desenvolupar els recursos necessaris per poder disposar de criteris propis en l'anàlisi de factors rellevants que intervenen en l'agricultura.
3. Conèixer els principis de la producció agrària ecològica i la legislació que la defineix.
4. Identificar els recursos disponibles per a l'obtenció de documentació en temes agraris.

Continguts:

1. Introducció. Legislació i aspectes generals
 - 1.1. Sistemes agrícoles. L'agricultura ecològica com a alternativa. Característiques de l'agricultura ecològica.
 - 1.2. Legislació sobre agricultura ecològica. Reglamentació a la Unió Europea, Espanya i les Illes Balears. L'agricultura ecològica en altres països.
2. El sòl i la seva fertilitat
 - 2.1. El sòl com a medi de creixement dels vegetals. Propietats físiques, químiques i biològiques. Fertilitat del sòl.
 - 2.2. Biologia del sòl. Microorganismes del sòl. Fixació de nitrogen. Les micorizes.
 - 2.3. Aportacions minerals i orgàniques. El compost. Sistemes de compostatge. Els adobs verds.
3. Els cultius
 - 3.1. Requeriments nutritius de les plantes. Necessitats d'aigua. L'aigua de reg.
 - 3.2. Rotacions i associacions de cultius.
 - 3.3. Sistemes de millora vegetal. La selecció tradicional. Les varietats locals. Les varietats híbrides. Els cultius transgènics.
4. Plagues i malalties
 - 4.1. Els sistemes naturals com a referència dels sistemes agraris: tipus de relacions alimentàries. Importància dels depredadors i parasitoides en el control de plagues.
 - 4.2. Grups d'organismes no vegetals d'interès econòmic en l'agricultura: patògens i plagues. Els àcars i els insectes. El sòl i la seva importància.
 - 4.3. La plaga com un desequilibri del sistema. Importància dels mètodes preventius i del control biològic en l'agricultura ecològica. Els plaguicides convencionals i els plaguicides alternatius: bases de la seva eficàcia.
 - 4.4. El control integrat. Mètodes i productes permesos en agricultura ecològica. Alguns exemples de plagues i del seu control integrat en agricultura ecològica.



Activitats:

Les classes teòriques es complementaran amb una visita a una finca d'agricultura ecològica, com també amb una sessió pràctica al laboratori (de Zoologia), per tal de reconèixer i identificar alguns artròpodes d'importància econòmica en agricultura.

Criteris d'avaluació:

L'alumne podrà triar entre les següents opcions:

- una prova escrita sobre els continguts tractats en el curs.
- un treball a desenvolupar a partir de la visita a la finca.

Bibliografia de referència:

Bueno, M. (2016) El huerto familiar ecológico. RBA Libros. Barcelona.

Coscollà, R. Introducción a la Protección Integrada. Agropubli (Phytoma-España).

García-Marí F., J. Costa i F. Ferragut (1998). *Plagas Agrícolas*. Phytoma.

Labrador, J. (ed.) (2004) Conocimientos, técnicas y productos para la agricultura y la ganadería ecológica. Sociedad Española de Agricultura Ecológica.

Legislació: Reglament (CE) n. 2018/848.

Breu currículum:

Dra. M. Mar Leza Salord

Doctora en Ciències Biològiques. Professora Titular d'Universitat del Departament de Biologia. Actualment imparteix docència a les assignatures de Zoologia de la Facultat de Ciències.

Participa en diferents projectes d'investigació relacionats amb el control de plagues agrícoles i forestals, estudiant així mateix la influència de diferents agents ambientals sobre les abelles de la mel.

Dr. Jaume Vadell Adrover

Doctor en Ciències Biològiques. Professor Titular d'Universitat del Departament de Biologia de la Universitat de les Illes Balears. Actualment, imparteix docència a les assignatures Edafologia i Agricultura Ecològica.



Universitat
de les Illes Balears

Vicerectorat
de Projecció Cultural
i Universitat Oberta

Universitat
Oberta per a
Majors UOM

A nivell d'investigació treballa o ha treballat en temes relacionats amb la fertilitat de les terres, caracterització dels sòls de les Illes Balears i l'ús del compost de fangs de depuradora i residus sòlids urbans a l'agricultura.

Any acadèmic 2024-25

GUIA DOCENT